

ที่ กษ ๐๒๑๒/ว๑๓๕๔๗

ถึง เกษตรและสหกรณ์จังหวัด

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ ขอส่งสรุปรายงานศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ข้อมูลจากกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืช จัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร รายละเอียดตามเอกสารแนบ

เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

เอกสารแนบ

<https://s.moac.go.th/EMpon๑>

กลุ่มป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๙๙๕๙

สำเนา นี้ ถึง

๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กำแพงเพชร	๓๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ชัยนาท
๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	เชียงใหม่	๓๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ลพบุรี
๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ตาก	๓๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สระบุรี
๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นครสวรรค์	๓๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อ่างทอง
๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	น่าน	๓๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	จันทบุรี
๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	พะเยา	๔๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	พิจิตร	๔๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ชลบุรี
๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	พิษณุโลก	๔๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ตราด
๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	เพชรบูรณ์	๔๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ปราจีนบุรี
๑๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	แพร่	๔๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ระยอง
๑๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	แม่ฮ่องสอน	๔๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สมุทรปราการ
๑๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ลำปาง	๔๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สระแก้ว
๑๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สุโขทัย	๔๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กาญจนบุรี
๑๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อุทัยธานี	๔๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นครปฐม
๑๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อุดรดิตถ์	๔๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ประจวบคีรีขันธ์
๑๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กาฬสินธุ์	๕๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	เพชรบุรี
๑๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ขอนแก่น	๕๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ราชบุรี
๑๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ชัยภูมิ	๕๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สมุทรสงคราม
๑๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นครพนม	๕๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สมุทรสาคร
๒๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นครราชสีมา	๕๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สุพรรณบุรี
๒๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	บึงกาฬ	๕๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กระบี่
๒๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	บุรีรัมย์	๕๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ชุมพร
๒๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	มหาสารคาม	๕๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ตรัง
๒๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	มุกดาหาร	๕๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นครศรีธรรมราช
๒๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ยโสธร	๕๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	นราธิวาส
๒๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ร้อยเอ็ด	๖๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ปัตตานี
๒๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ศรีสะเกษ	๖๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	พังงา
๒๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สกลนคร	๖๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	พัทลุง
๒๙	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สุรินทร์	๖๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ภูเก็ต
๓๐	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หนองคาย	๖๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ยะลา
๓๑	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หนองบัวลำภู	๖๕	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ระนอง
๓๒	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อำนาจเจริญ	๖๖	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สงขลา
๓๓	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อุตรธานี	๖๗	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สตูล
๓๔	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อุบลราชธานี	๖๘	เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	สุราษฎร์ธานี

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2281-9401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
<http://www.moac.go.th>

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2568

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 77 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 34,804,591 ไร่

พื้นที่ระบาดรวม 4,032 ไร่ ลดจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1,751 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5,783 ไร่)

- หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อุดรดิตถ์ ตราด ตรัง หนองคาย จันทบุรี ยะลา และจังหวัดสงขลา จำนวน 34 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 35 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 102 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 7 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 109 ไร่)

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี จันทบุรี และจังหวัดชลบุรี จำนวน 206 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 231 ไร่)

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ ปราจีนบุรี และจังหวัดสตูล จำนวน 205 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 204 ไร่)

- หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก สุรินทร์ ขอนแก่น อ่างทอง ชลบุรี บุรีรัมย์ จันทบุรี สกลนคร กาฬสินธุ์ และจังหวัดยะลา รวมจำนวน 124 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 65 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 189 ไร่)

- เพลี้ยจักจั่นสีเขียว พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 374 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 374 ไร่)

- แมลงบัว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครพนม และจังหวัดตาก จำนวน 80 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 82 ไร่)

- โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ นครพนม สุรินทร์ ชัยภูมิ ตาก บุรีรัมย์ อุดรดิตถ์ นครราชสีมา อุดรธานี เพชรบูรณ์ ขอนแก่น สกลนคร ราชบุรี สงขลา และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2,730 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1,642 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,372 ไร่)

- โรคขอบใบแห้ง พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 65 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 75 ไร่)

- โรคใบสีส้ม พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 9 ไร่)

- โรคใบขีดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด อุบลราชธานี ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ และจังหวัดสงขลา จำนวน 103 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 103 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนห่อใบข้าว สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ ให้เกษตรกรปลูกข้าว 2 พันธุ์ขึ้นไป โดยการปลูกสลับพันธุ์เพื่อช่วยลดความรุนแรงของการระบาด และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 1 กข 31 และชุมแพ 60 โดยปลูกสลับกันอย่างน้อย 2 พันธุ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เพลี้ยกระโดดหลังขาวปรับตัวทำลายข้าวพันธุ์ต้านทานได้เร็ว หรือถ้าปลูกข้าวพันธุ์เดียว ไม่ควรปลูกติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด เช่น มวนเขียวดูดไข่ แมงมุมสุนัขป่า เป็นต้น และการควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารกำจัดแมลงตามสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่พบ

- เพลี้ยไฟ ใช้สารฆ่าแมลง มาลาไทออน 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พบเมื่อพบใบข้าวมีมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ในระยะข้าวอายุ 10-15 วันหลังหว่าน และดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ

- หนอนกอข้าว ให้เผดตอซึ่งหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซึ่งปลูกพืชขึ้นเพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป ทำให้ใบข้าวงามหนอนกอชอบวางไข่ใช้แสงไฟล่อตัวเต็มวัยและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการของโรค

- เพลี้ยจักจั่นสีเขียว ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง การปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน กข4 กข9 กข21 กข23 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 พิชญโลก 2 ชุมแพ 60 แก้วรวง 88 แก่นจันทร์ นางพญา 132 พวงไระ และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการของโรค

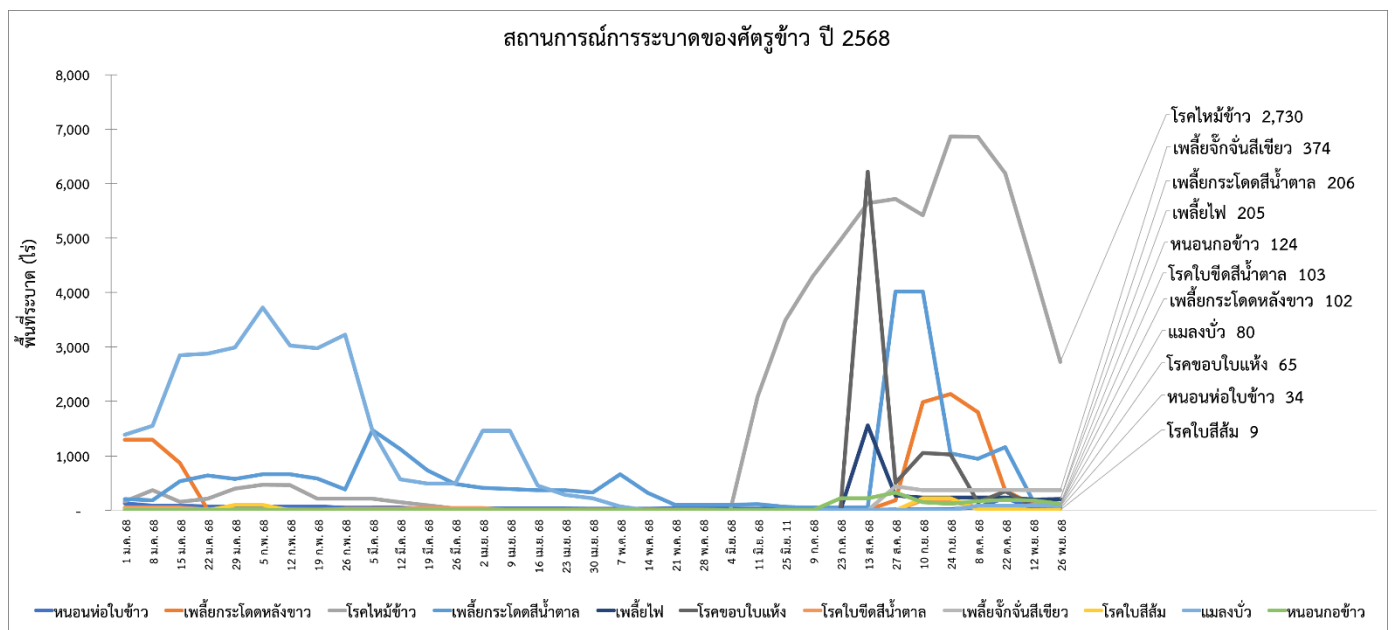
- แมลงบั่ว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา เช่น ข้าวป่า หญ้าข้าวหนก หญ้าไซ หญ้าแดง หญ้าชันกาด และหญ้านกสีชมพู ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าวเพื่อทำลายพืชอาศัยของแมลงบั่ว และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงใดๆ ในการป้องกันกำจัดแมลงบั่วเนื่องจากไม่ได้ผลและยังทำลายศัตรูธรรมชาติ

- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41 การคลุมเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคาโซล คาร์เบนดาซิม โปรคลอราซ ในอัตราตามคำแนะนำในฉลาก และการใช้สารเคมี เช่น อิติเฟนฟอส 50% อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร บลาสดีซิดิน เอส 2% EC อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร

- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 และพันธุ์กข23 ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) การเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 กข6 เหนียวสันป่าตอง พิชญโลก 2 และแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดเมื่อพบอาการของโรค

- โรคใบสีส้ม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทานแมลงเพลี้ยจักจั่นสีเขียว เช่น กข1 กข3 กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค แนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเรน (Dinotefuran) 10% WP, บูโพรเฟซิน (Buprofezin) 10% WP, อีโทเฟนพรอกซ์ (Etofenprox) 10%

- โรคใบขีดสีน้ำตาล ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัมต่อไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้การพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม เนื่องจากเชื้อสาเหตุทำให้เกิดโรคเมล็ดต่าง

2. ศัตรูมะพร้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,021,879 ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 44,889 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 3,592 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 48,481 ไร่)

- **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 41 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ตราด ชุมพร ราชบุรี ขอนแก่น ปัตตานี กระบี่ ฉะเชิงเทรา เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นครพนม อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี สุรินทร์ พังงา ชัยนาท จันทบุรี สระแก้ว สตูลหนองคาย สมุทรปราการ ระยอง ภูเก็ต อำนาจเจริญ กาญจนบุรี พัทลุง หนองบัวลำภู สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย และจังหวัดสกลนคร จำนวน 31,152 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3,557 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 34,709 ไร่)

- **แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,260 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 71 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,331 ไร่)

- **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สมุทรสาคร ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา กระบี่ สตูล สงขลา ระยอง สมุทรปราการ จันทบุรี นครราชสีมา สระแก้ว ขอนแก่น พังงา นครปฐม ราชบุรี ตรัง ภูเก็ต หนองบัวลำภู ร้อยเอ็ด และจังหวัดระนอง จำนวน 6,199 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 37 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,162 ไร่)

- **ด้วงงวง** พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตราด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร นครราชสีมา นครศรีธรรมราช จันทบุรี เพชรบุรี พังงา ราชบุรี กาฬสินธุ์ และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 983.67 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 18 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 665 ไร่)

- **ไรสีขามะพร้าว** พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ จันทบุรี สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร ตราด และจังหวัดชัยนาท จำนวน 595 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 19 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 614 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนหัวดำมะพร้าว ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ ปลอ่ยแตนเบียนไซโทโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ

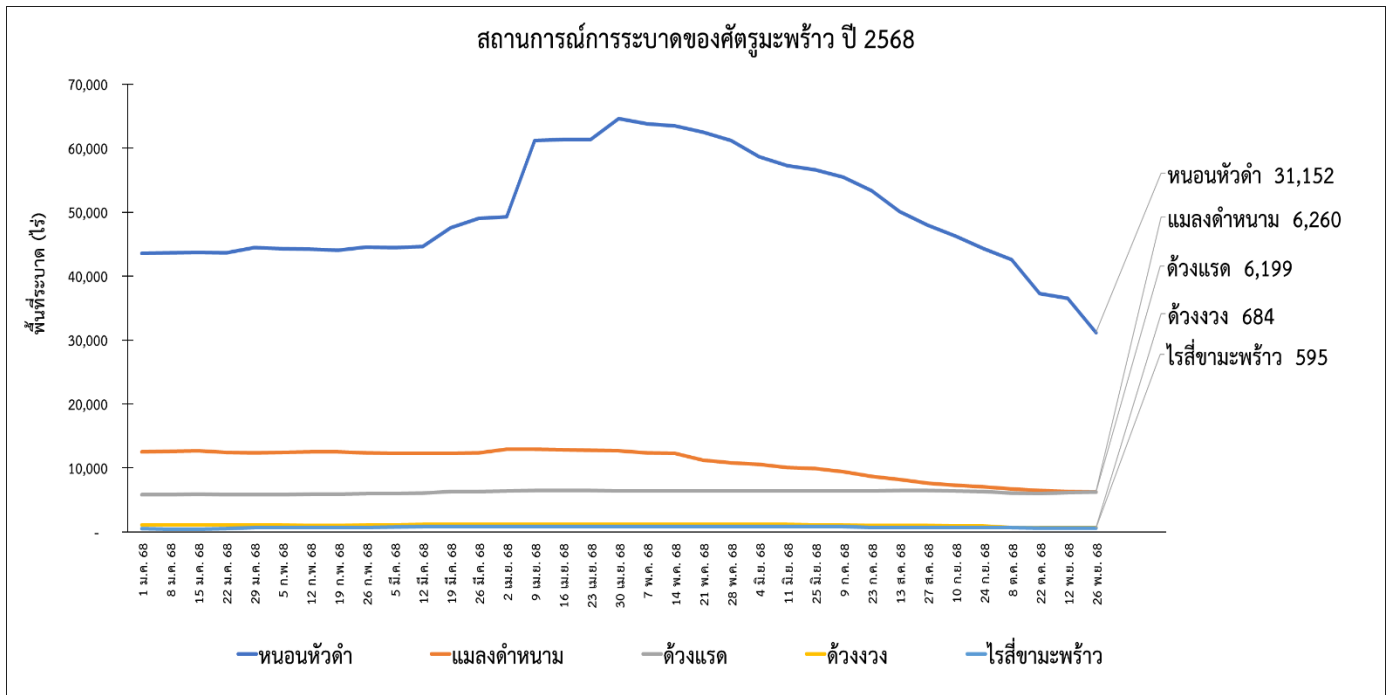
- แมลงดำหนามมะพร้าว ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hipinarum*) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว ปลอ่ยแตนเบียนเตตระสติคัส (*Tetrastichus brontispae*) เพื่อควบคุมด้วงแมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ

- ด้วงแรด ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดหากพบการระบาดรุนแรง

- ด้วงงวง ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักแด้ และใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

- ไรสีขามะพร้าว ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

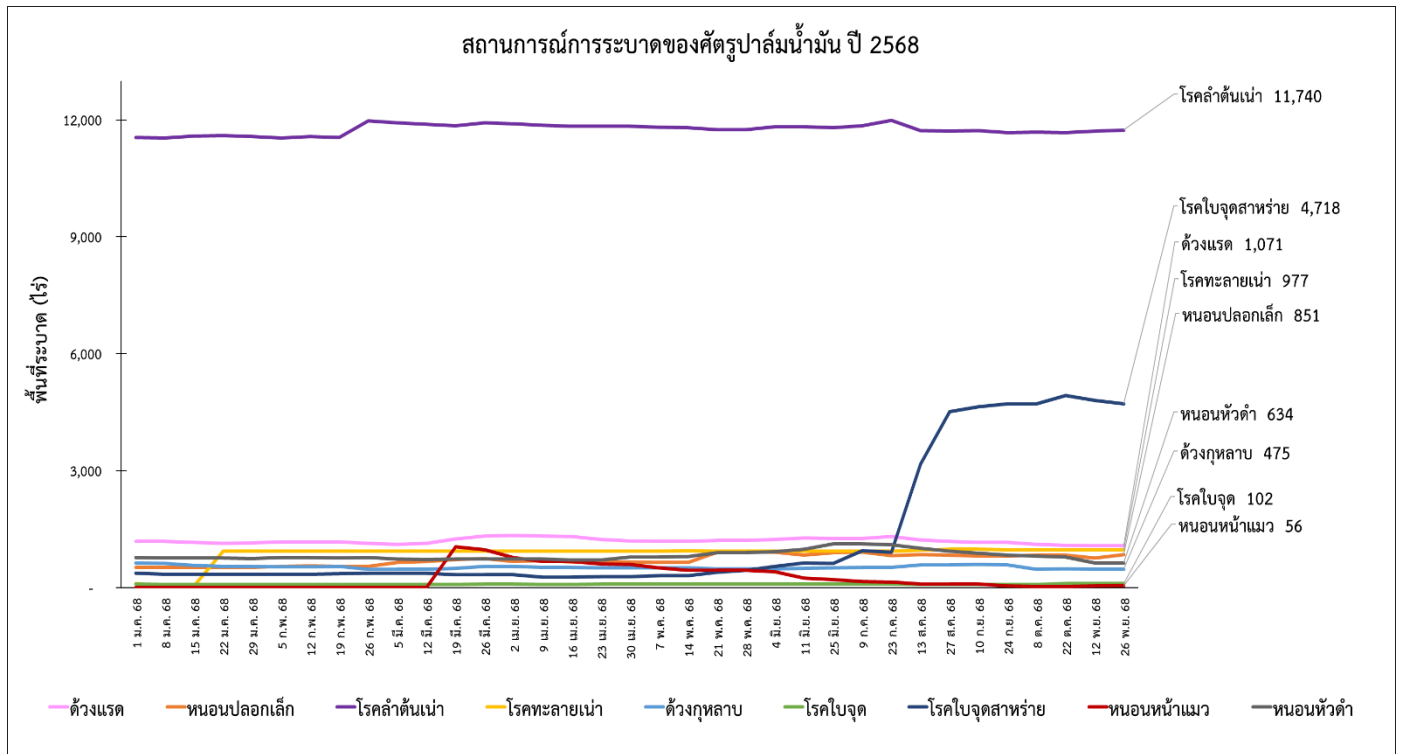
- หนอนกินใบมะพร้าว สำรวจสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงนำไปเผาทำลายทันที และเก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลงเพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

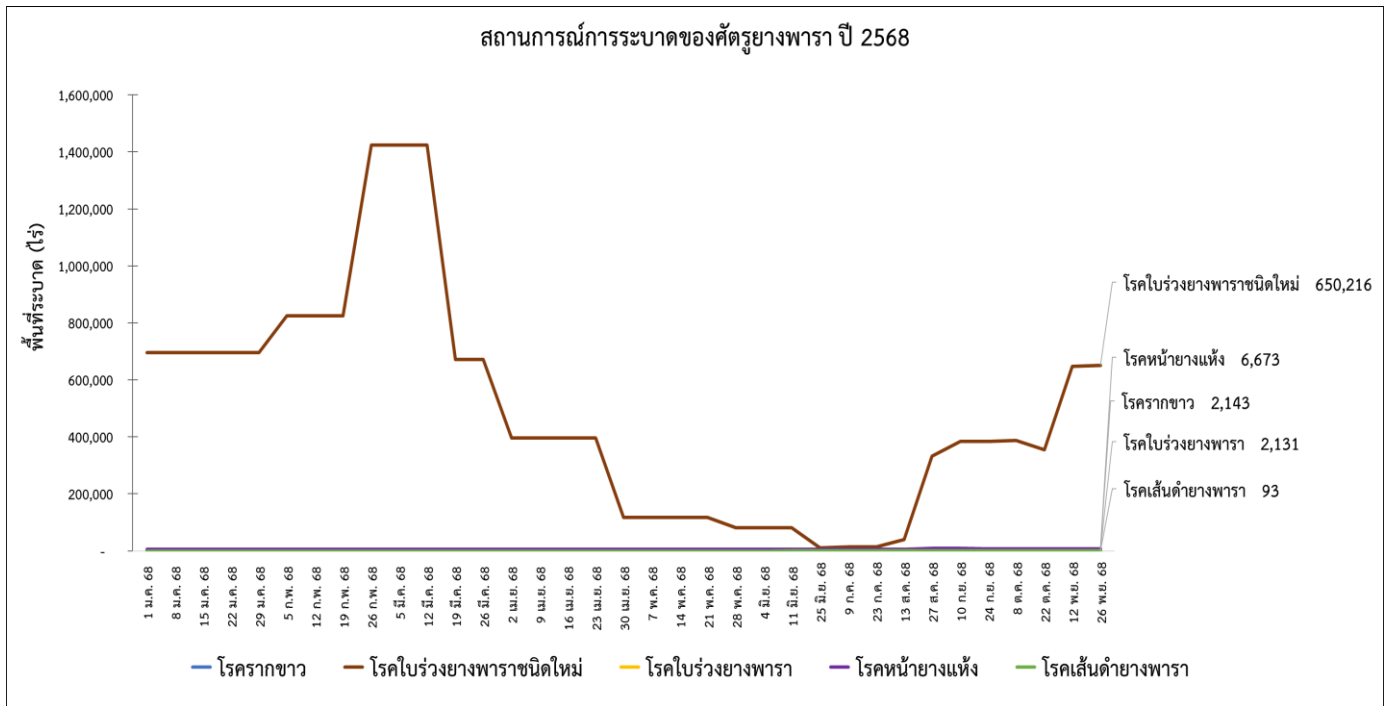
- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,383,678 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 20,624 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 70 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 20,694 ไร่)
 - **หนอนปลอกเล็ก** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 851 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 37 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 814 ไร่)
 - **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สกลนคร นครศรีธรรมราช และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 634 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 639 ไร่)
 - **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด ชุมพร ชลบุรี นครศรีธรรมราช สตูล ตรัง กระบี่ ฉะเชิงเทรา สงขลา สระบุรี จันทบุรี ระยอง สระแก้ว และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,071 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,075 ไร่)
 - **ด้วงกุหลาบ** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร สตูล ตรัง ตรวด สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส สระบุรี จันทบุรี และจังหวัดกระบี่ จำนวน 475 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 474 ไร่)
 - **โรคลำต้นเน่า** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ สตูล พังงา จันทบุรี และจังหวัดชลบุรี จำนวน 11,740 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 11,740 ไร่)
 - **โรคทะลายเน่า** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรวด สระแก้ว ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 977 ไร่ พื้นที่ระบาดพื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 978 ไร่)
 - **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 102 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ ชุมพร และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 4,718 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 118 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,836 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
 - หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้ง แต่หากอยู่ในพื้นที่ที่พบการระบาดของด้วงวง
 - หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้ง แต่หากอยู่ในพื้นที่ที่พบการระบาดของด้วงวงหรือด้วงสาครไม่ควรตัดทางใบ เพราะรอยแผลจะเป็นช่องทางเข้าทำลายของด้วงวง การพ่นเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) ผสมสารจับใบเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด และแนะนำการใช้สารเคมีเมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรง
 - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
 - ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้
 - ด้วงกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ
 - หนอนหน้าแมว พ่นแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส (*Bacillus thuringiensis*) เพื่อทำลายกลุ่มหนอนผีเสื้อทำลายปาล์มน้ำมัน และการใช้กับดักแสงไฟล่อผีเสื้อในช่วงที่ดักแด้กำลังออกเป็นผีเสื้อ สลับกับการใช้สารฆ่าแมลงหรือเชื้อแบคทีเรียในช่วงเป็นหนอนวัยเล็ก
 - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง
 - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น

- โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายทันที
- โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
- โรคก้านทางใบเน่า สำรวจ ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคก้านทางใบเน่าในช่วงฤดูฝน โดยสำรวจสัปดาห์ละครั้ง และตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคก้านทางใบเน่า นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น ๆ

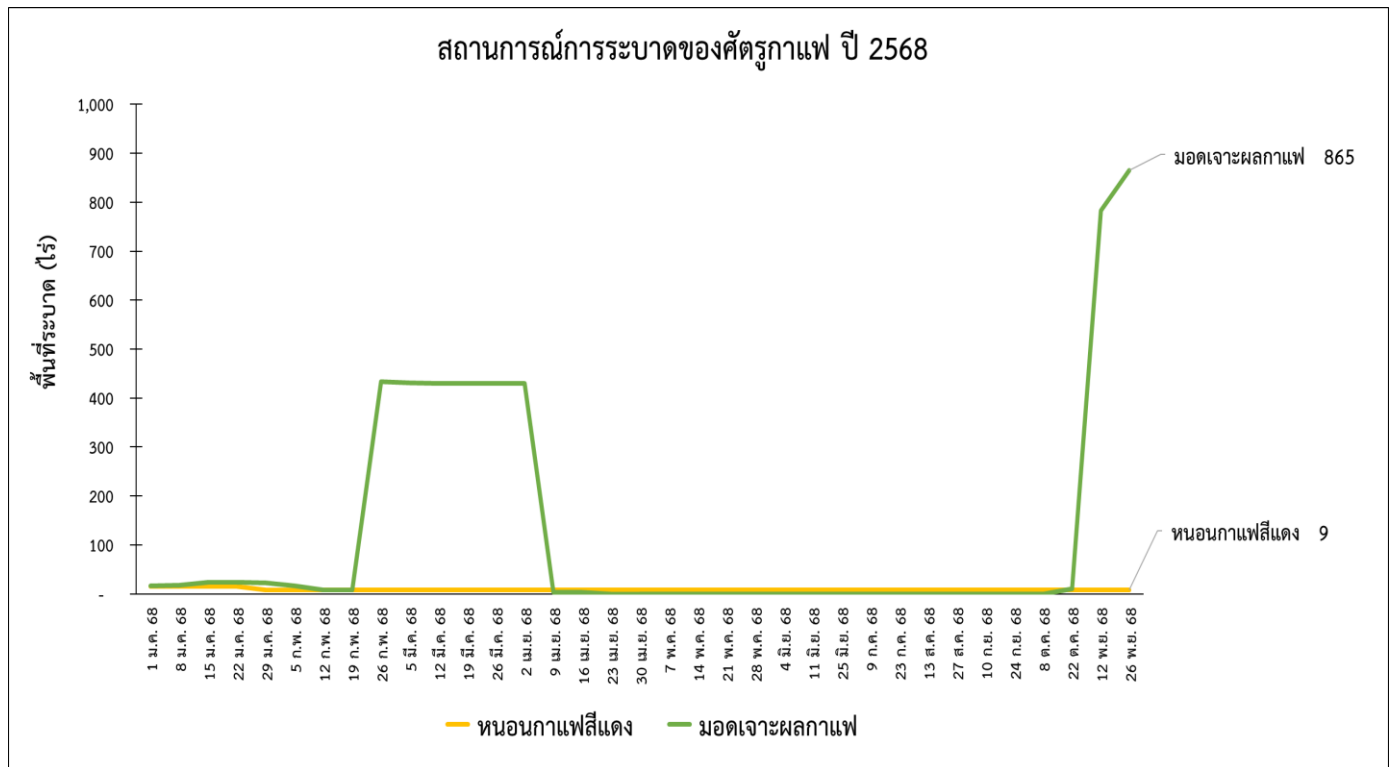
4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 18,576,027 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 661,256 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 384 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 660,872 ไร่)
 - **โรครากขาว** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช ชุมพร กระบี่ ตราด และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 2,143 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,151 ไร่)
 - **โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา** พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส สงขลา นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ตรัง พัทลุง น่าน บึงกาฬ สุราษฎร์ธานี สุโขทัย กระบี่ แพร่ ระนอง นครพนม ประจวบคีรีขันธ์ พะเยา ลำปาง และจังหวัดภูเก็ต จำนวน 650,216 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 400 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 649,815 ไร่)
 - **โรคใบร่วงยางพารา** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สุราษฎร์ธานี สุโขทัย หนองคาย ชุมพร ตราด นครพนม ระนอง พังงา และจังหวัดสตูล จำนวน 2,131 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,121 ไร่)
 - **โรคเส้นดำ** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี สงขลา นราธิวาส ตราด สกลนคร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 93 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 20 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 113 ไร่)
 - **อาการเปลือกแห้ง/อาการหน้ายางแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สกลนคร ชุมพร กระบี่ ตราด นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,673 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,672 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
 - **โรครากขาว** สำรวจต้นยางพาราสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้นที่ปลูกในบริเวณที่เคยเป็นโรครากขาว หากพบต้นยางพาราแสดงอาการใบเหลืองผิดปกติ ควรขุดโคนต้น และราก หากพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรคให้ขุดเผาทำลายเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค ต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร กำจัดบริเวณที่เป็นโรค โดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถวยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง 2 ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรค และต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันการเกิดโรค
 - **โรคใบร่วงชนิดใหม่** ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น แนะนำเกษตรกรให้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ ไดฟิโนโคนาโซล (difenoconazole) + โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 15%+15% EC, โพรพิแนป (propineb) หรือ แมนโคเซบ (mancozeb) หรือ คลอโรทาโลนิล(chlorothalonil), เฮกซะโคนาโซล (hexaconazole) 5% SC, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC
 - **โรคใบร่วง** ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น แนะนำเกษตรกรให้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ไดฟิโนโคนาโซล (difenoconazole) + โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 15%+15% EC, โพรพิแนป (propineb) หรือ แมนโคเซบ (mancozeb) หรือ คลอโรทาโลนิล(chlorothalonil), เฮกซะโคนาโซล (hexaconazole) 5% SC, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC
 - **โรคราแป้ง** แนะนำเกษตรกรให้ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝน เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ยางอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ และแนะนำการใช้สารเคมีพ่นใบยางอ่อนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรค
 - **โรคเส้นดำ** ทาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคที่หน้ากรีด และหลีกเลี่ยงการกรีดยางขณะต้นเปียกในช่วงที่มีโรคใบร่วงและฝักเน่าระบาดในช่วงฤดูฝน และเมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบวมเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค ถ้าเป็นโรครุนแรงควรฉีดยาเนื้อเยื่อส่วนที่เป็นโรคเหนือรอยกรีดออกจนถึงเยื่อปกติและกำจัดเนื้อเยื่อเป็นโรคใต้รอยกรีดโดยการกรีดเพิ่ม 2 - 3 ครั้ง แต่งขอบแผลให้เรียบแล้วทาสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา
 - **อาการเปลือกแห้ง/อาการหน้ายางแห้ง** แนะนำให้เกษตรกรหยุดกรีดในระยะที่ต้นยางมีการผลิใบใหม่ และไม่ควรกรีดยางทุกวัน หรือกรีดติดต่อกันหลายวัน เพื่อลดการเกิดโรคหน้ายางแห้ง

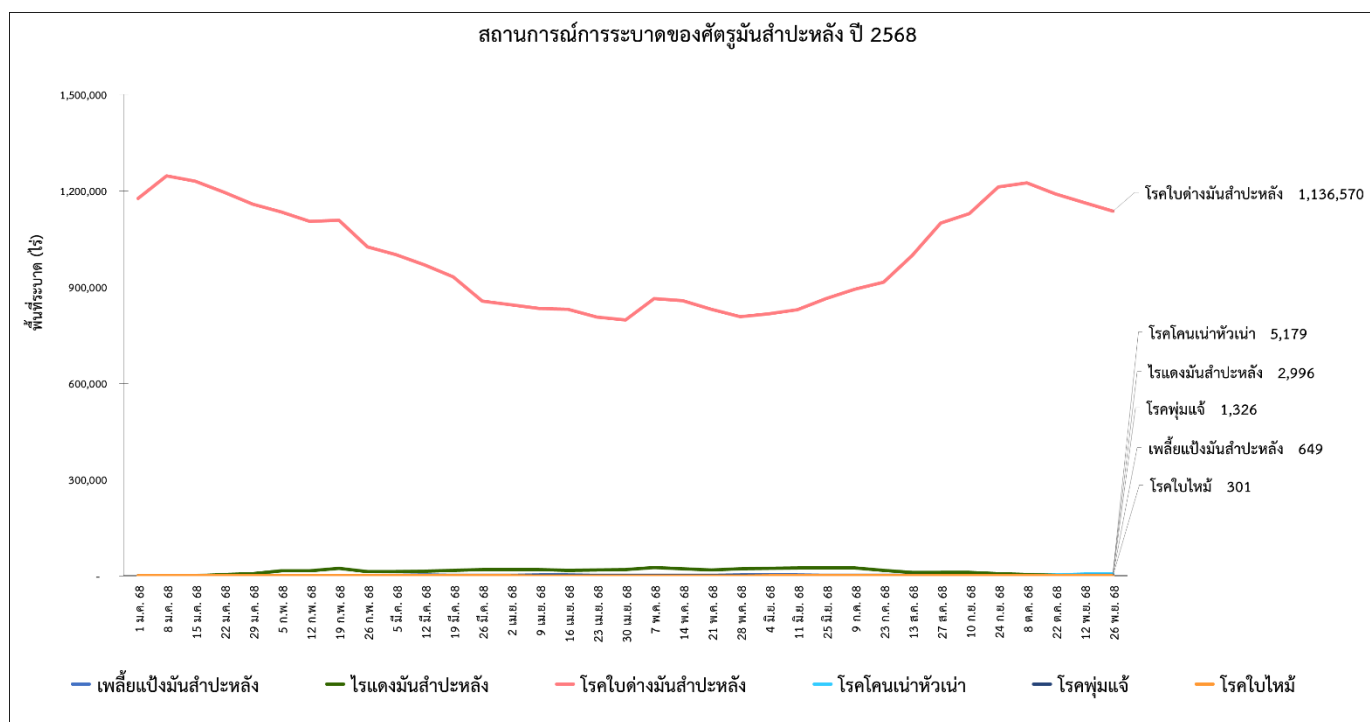
5. ศัตรูกาแฟ

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 59 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 115,335 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 873 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 79 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 794 ไร่)
 - หนอนกาแฟสีแดง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - มอดเจาะผลกาแฟ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก สงขลา น่าน ชุมพร และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 865 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 79 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 786 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
 - หนอนกาแฟสีแดง ใช้สารเฟนิโตรไธออน (fenitrothion) เพื่อกำจัดหนอนกาแฟสีแดง และทำความสะอาดแปลงและตรวจดูตามกิ่งและลำต้นกาแฟอยู่เสมอ
 - มอดเจาะเมล็ดกาแฟ ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย DOA B18 (*Beauveria bassiana* DOA B18) เพื่อกำจัดมอดเจาะเมล็ดกาแฟ และรักษาความสะอาดแปลง ตัดแต่งกิ่ง และ ทรงพุ่มให้โปร่ง เก็บเกี่ยวผลกาแฟให้หมดต้น เก็บผลกาแฟที่ถูกมอดเจาะทำลาย ออกไปทำลายนอกแปลงเพื่อลดการระบาดของมอดเจาะผลกาแฟที่อยู่ในผล

6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 55 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 8,750,720 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,147,020 ไร่ ลดจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 27,548 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,174,568 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สกลนคร สระแก้ว บุรีรัมย์ จันทบุรี และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 649 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 139 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 788 ไร่)
 - **ไรแดง** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 2,996 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 23 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,973 ไร่)
 - **โรคพุ่มแจ้** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชลบุรี ระยอง สระแก้ว อุดรธานี จันทบุรี และจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 1,326 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,316 ไร่)
 - **โรคโคนเน่าหัวเน่า** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา สระแก้ว และจังหวัดสกลนคร จำนวน 5,179 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 172 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5,007 ไร่)
 - **โรคใบไหม้/ใบจุดเหลี่ยมแบคทีเรีย** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ยโสธร อุบลราชธานี และจังหวัดสกลนคร จำนวน 301 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบด่างมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กำแพงเพชร ขอนแก่น กาญจนบุรี อุบลราชธานี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชลบุรี ปราจีนบุรี ลพบุรี บุรีรัมย์ ฉะเชิงเทรา อำนาจเจริญ สระแก้ว นครสวรรค์ ชัยภูมิ ระยอง มหาสารคาม สระบุรี ยโสธร สุรินทร์ อุดรธานี ชัยนาท มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ราชบุรี เพชรบูรณ์ สุพรรณบุรี ศรีสะเกษ เพชรบุรี สุโขทัย อุดรดิตถ์ พิจิตร จันทบุรี หนองบัวลำภู นครพนม และจังหวัดสกลนคร จำนวน 1,163,570 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 27,614 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,164,184 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
 - **เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง** การควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง
 - **ไรแดง** อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวงูเต่าสตีอริส ตัวงูปิกสัน และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน หากเริ่มพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดงในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการของโรค
 - **โรคพุ่มแจ้** ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคหรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรคกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์ จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด
 - **โรคโคนเน่าหัวเน่า** ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลายนอกแปลงแล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP, ฟอสฟิไทล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80%WP หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เก็บเศษเหง้าและเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลงปลูก และในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว
 - **โรคใบด่างมันสำปะหลัง** ปลูกมันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อีทรี 1 อีทรี 2 อีทรี 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง ไม่ปลูกพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 11 และ CMR 43-08-89 กำจัดแมลงหวี่ขาว ยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงูเต่าตัวห้ำ หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่น ๆ ที่มีแมลงหวี่ขาวยาสูบเป็นพาหะ โดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลงหวี่ขาวยาสูบ เช่น กระเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง พริกมะเขือ มันฝรั่ง และพืชตระกูลถั่ว

7. ศัตรูอ้อย

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 45 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,007,411 ไร่

- พื้นที่ระบาดรวม 23,249 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 230 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 23,479 ไร่)

- หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,386 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบขาวอ้อย พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ มุกดาหาร และจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 21,432 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 230 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 21,432 ไร่)

- โรคเส้ดำ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 264 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

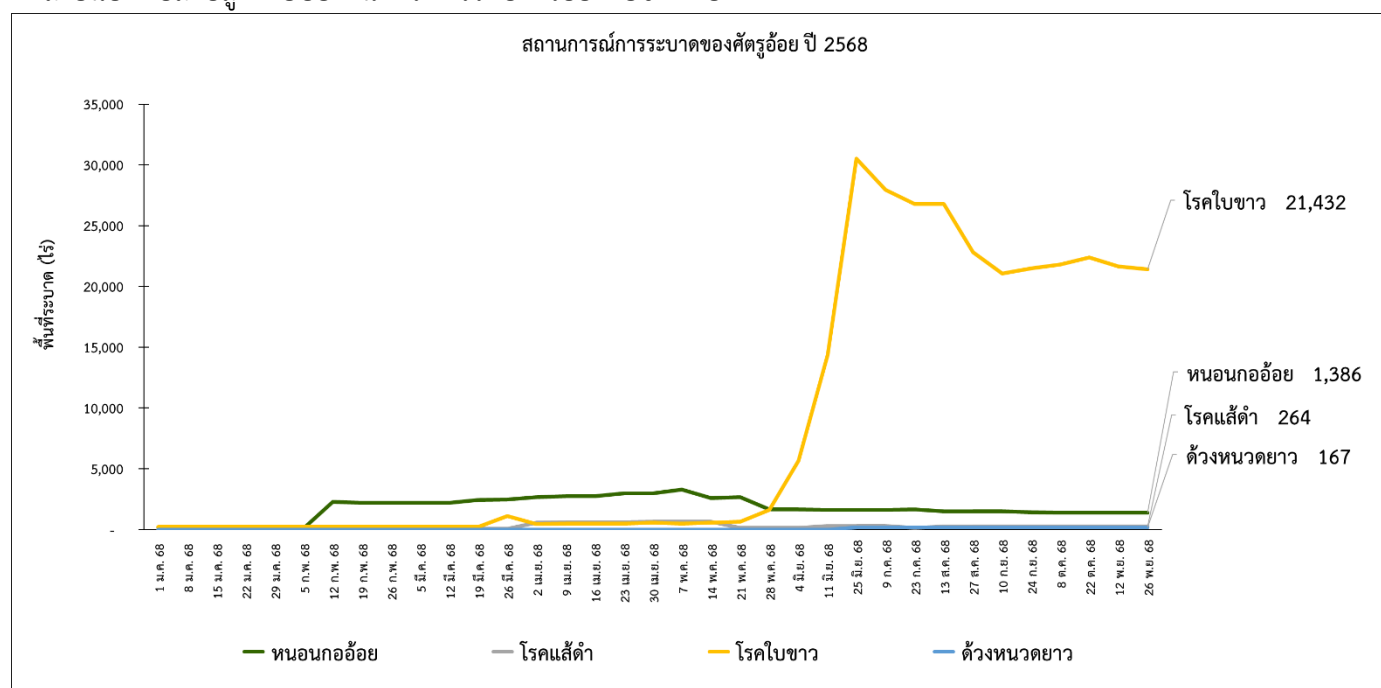
- ตัวหนอนดียว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 167 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนกออ้อย แนะนำเกษตรกรให้ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา ในช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย หรือปล่อยแมลงหางหนีบ ในช่วงที่พบหนอนกออ้อยและกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลง เดลตามีทริน (deltamethrin) ในอ้อยที่มีอายุ 1 เดือน หรืออ้อยที่แสดงอาการยอดเหี่ยว แต่หากพบระบาดของหนอนกออ้อยและทำให้อ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ให้เลือกพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC, คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC, ลูเฟนนูรอน (lufenuron) 5% EC

- โรคใบขาวอ้อย ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค แช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนปลูก และหากพบแปลงที่เกิดการระบาดรุนแรงให้ไถทำลายตออ้อย และนำตอเก่าออกจากแปลงให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคเส้ดำ ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น พันธุ์อุทอง 15, พันธุ์ LK 92-11 และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา หรือสารกำจัดโรคพืช ได้แก่ ไตรอาไดมีฟอน (triadimefon) 25% WP, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC แช่ท่อนพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลง หากพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการเส้ดำควรตัดเส้ดำออกขณะเริ่มปรากฏอาการ ก่อนที่เยื่อหุ้มเส้ดำจะหลุดออกนำไปใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูกเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดไปยังกอข้างเคียง

8. ศัตรูข้าวโพด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 51 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,424,839 ไร่

- พื้นที่ระบาดรวม 793 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 518 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,311 ไร่)

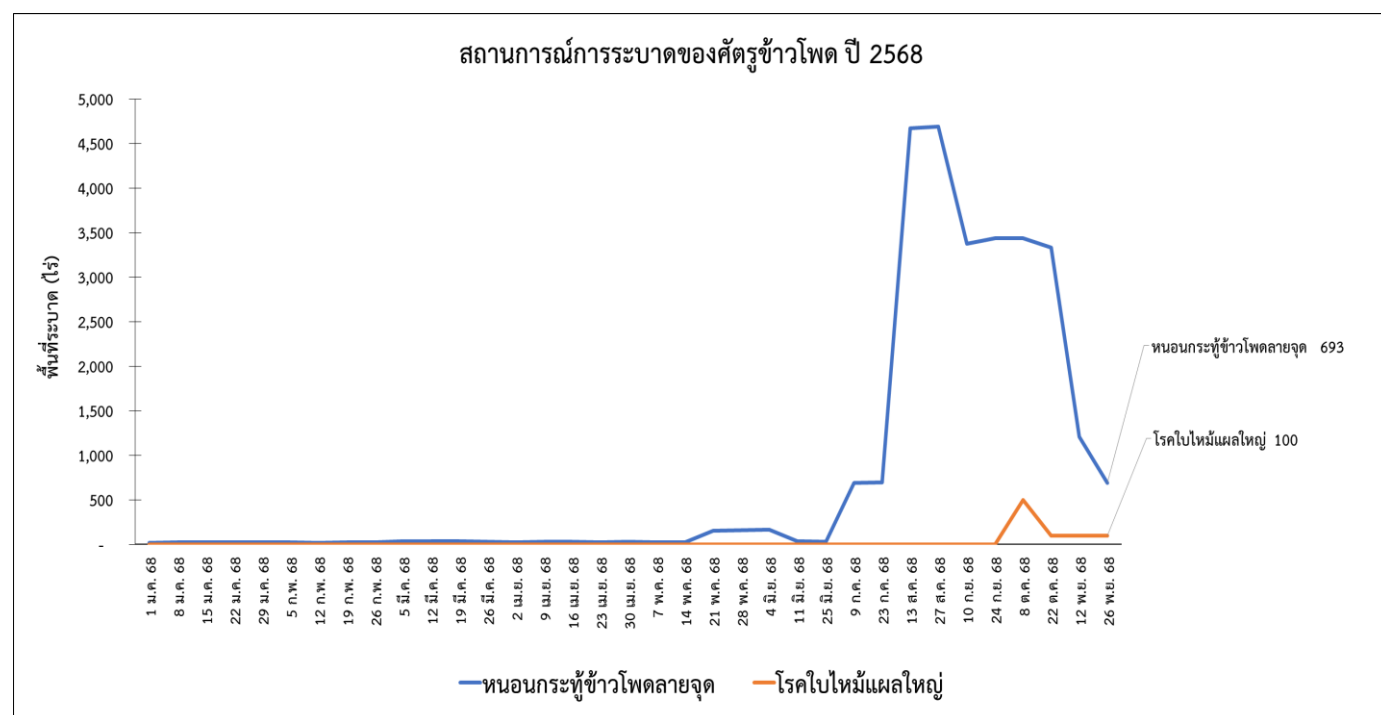
- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว สงขลา ชลบุรี ขอนแก่น ยะลา และจังหวัดสตูล จำนวน 693 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 518 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,211 ไร่)

- โรคใบไหม้แผลใหญ่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 100 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ไถพรวนและตากดินเพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้ง นอกแปลง และปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไตรโคแกรมมา, แมลงหางหนีบ, มวนพิฆาต ใช้สารชีวภัณฑ์พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอชาไว หรือสายพันธุ์คอร์สตากี้ แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีหากพบการระบาดที่รุนแรง

- โรคใบไหม้แผลใหญ่ สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบไหม้แผลใหญ่ ควรปลูกข้าวโพดพันธุ์ต้านทาน และหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดหลายฤดูการติดต่อกัน เมื่อเริ่มพบข้าวโพดเริ่มแสดงอาการของโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีโตรบิน ไดฟิโนโคนาโซลอัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม อีพอกซีโคนาโซล อัตรา 25 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน จำนวน 2 - 4 ครั้ง ตามความรุนแรงของโรค และปลูกพืชหมุนเวียน กำจัดวัชพืชพืชอาศัย ขุดหรือถอนต้นข้าวโพดที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

9. ศัตรูสับปะรด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 49 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 508,452 ไร่

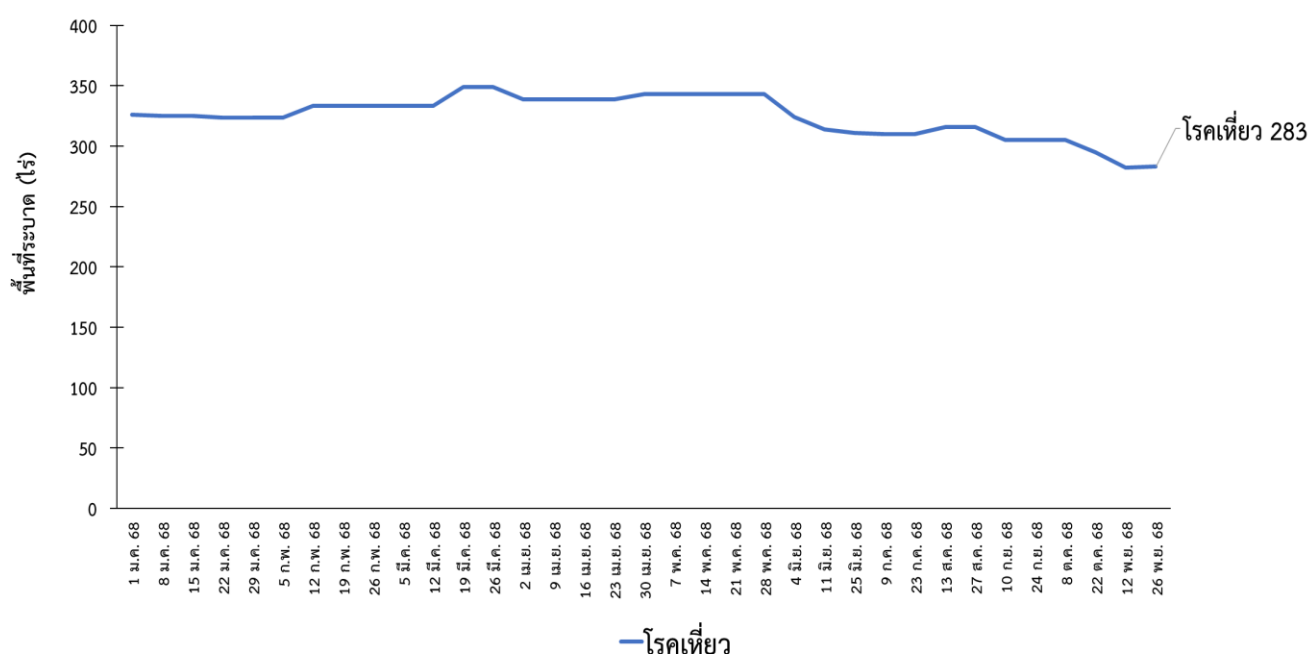
- พื้นที่ระบาดรวม 283 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 282)

- โรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี และจังหวัดตราด จำนวน 283 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 282 ไร่)

ผลการดำเนินงาน

- โรคเหี่ยว ทำความสะอาดแปลงเพื่อไม่ให้ปนเปื้อนแหล่งอาศัยของมดและเพลี้ยแป้ง ใช้เหยื่อพิษกำจัดมด หวานสารไฮดราเมทิลโนน (hydramethylnon) 0.73% GR โดยหวานพร้อมปลูก และหลังปลูก 6 เดือน และหากพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้นสับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุงพลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น

สถานการณ์การระบาดของสับปะรด ปี 2568

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,362,942 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 13,104 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 13,082 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด นครศรีธรรมราช และจังหวัดกระบี่ จำนวน 340 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 9 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 349 ไร่)
 - **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา กระบี่ และจังหวัดตราด จำนวน 841 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 27 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 868 ไร่)
 - **เพลี้ยไก่แจ้** พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา ตราด ชุมพร ระยอง สงขลา ตรัง กระบี่ นราธิวาส สตูล พังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 990 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 53 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 937 ไร่)
 - **เพลี้ยหอยเกล็ด** พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 271 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 260 ไร่)
 - **เพลี้ยจักจั่นฝอย** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา นครราชสีมา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 886 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 887 ไร่)
 - **หนอนเจาะผล** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จำนวน 58 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 58 ไร่)
 - **หนอนเจาะเมล็ด** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา นครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 516 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **ไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกัน** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระยอง กระบี่ ตราด และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 711 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 732 ไร่)
 - **มอดเจาะลำต้นทุเรียน** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ยะลา และจังหวัดตราด จำนวน 120 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 15 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 135 ไร่)
 - **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชุมพร ระยอง และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 295 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 31 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 326 ไร่)
 - **โรครากเน่าโคนเน่า** พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด ยะลา ระยอง สงขลา นครศรีธรรมราช พังงา ปัตตานี กระบี่ ตรัง นราธิวาส ระนอง ประจวบคีรีขันธ์ ตาก ภูเก็ต และจังหวัดสตูล จำนวน 4,704 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 59 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,645 ไร่)
 - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ชุมพร และจังหวัดพังงา จำนวน 127 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 129 ไร่)
 - **โรคราสีชมพู** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ จำนวน 196 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบดิดหรือใบไหม้** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา สงขลา จันทบุรี ชุมพร ตราด นราธิวาส นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตรัง กระบี่ และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1,364 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,354 ไร่)
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด นครศรีธรรมราช สงขลา นครราชสีมา กระบี่ นราธิวาส และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1,363 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,366 ไร่)
 - **โรคกิ่งแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ปราจีนบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี และจังหวัดพังงา รวมจำนวน 514 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 516 ไร่)

- โรคแอนแทรกโนส พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ยะลา ระยอง และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 452 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 445 ไร่)

- โรคผลเน่าทุเรียน พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดชุมพร จำนวน 19 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• ผลการดำเนินการ

- เพลี้ยไฟ แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL, คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC และไม่ควรใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยแป้ง หากพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุด หรือการใช้น้ำผสม white oil เพื่อการกำจัดเพลี้ยแป้ง และป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (Malathion) 83% EC, คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน พ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นเพื่อป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้ง

- เพลี้ยไก่แจ้ อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยไก่แจ้ทั้งแมลงห้ำ ได้แก่ ตัวเต่าลาย 3 ชนิด (ตัวเต่าลายหยัก, ตัวเต่าลายส้ม, ตัวเต่าลายสมอ) แมลงช้างปีกใส Chrysopa sp. และแมลงช้างปีกสีน้ำตาล หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 14.1/10.6% ZC, ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG, อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG, ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยหอยเกล็ด แนะนำการใช้สารไวต์ออยล์ 67% EC เมื่อพบการแพร่ระบาดที่ไม่รุนแรง แต่หากพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP ในการกำจัดแมลง

- เพลี้ยจักจั่นฝอย หากพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC, โฟซาโลน (Fosalon) 6.25% / 22.5% EC, โฟซาโลน (Fosalon) 6.25% / 22.5% EC, อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน

- หนอนเจาะผล ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC ในแหล่งที่พบการระบาด

- ไรแดงทุเรียน กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน ซึ่งอาจเป็นแหล่งหลบซ่อนของไรแดงแอฟริกา หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของไรแดงแอฟริกาในสวนทุเรียน หรือบริเวณใกล้เคียง หมั่นตรวจจุดต้นทุเรียนอย่างใกล้ชิด โดยสำรวจดูไรแดงแอฟริกาบนใบทุเรียน ซึ่งสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าเป็นจุดสีน้ำตาลเข้มวิ่งเคลื่อนไหวไปมา หรือใช้แว่นขยายขนาดกำลังขยาย 10 เท่า การใช้สารฆ่าไรไม่ควรฉีดพ่นสารชนิดเดียวติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิดกัน เพื่อป้องกันไรแดงแอฟริกาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าไร และใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้นเมื่อพบไรแดงแอฟริกาทุเรียนหรือไรแดงแอฟริการะบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โปรพาร์โกต์ (propargite) 30 % WP, อะมิทราซ (amitraz) 20 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7 - 10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

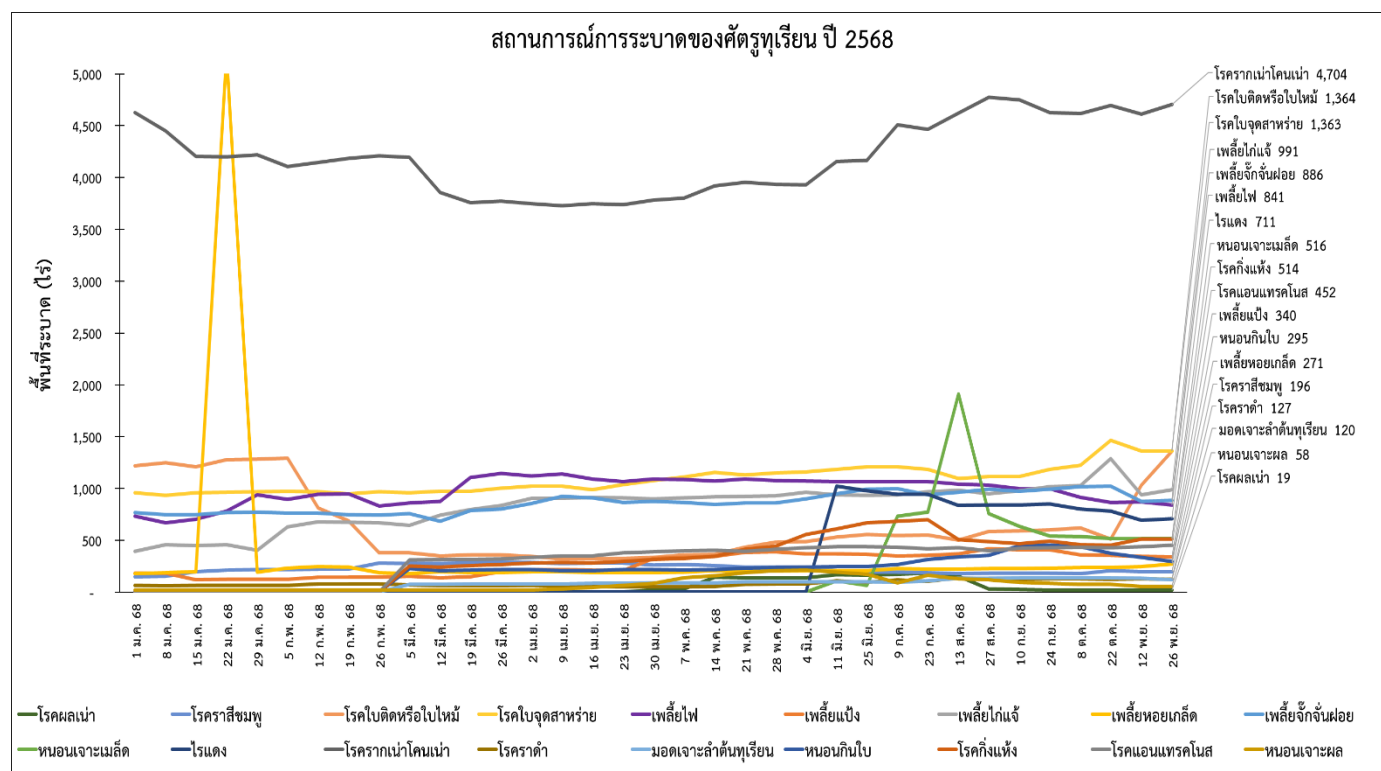
- โรคคราบน้ำมันโคนเน่า แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมเชื้อในดิน แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง หากมีน้ำท่วมขังควรระบายออกมีการปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีความเป็นกรดต่ำของดิน และหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ ควรนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคคราดำ กำจัดวัชพืชในแปลง เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้นสะสม เมื่อพบคราบราสีดำควรพ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และแนะนำการป้องกันมดที่เป็นตัวแพร่โรคระบาด โดยการใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (malathion) 83% EC, คาร์บาริล (carbaryl) 85% WP พ่นไว้ที่กิ่งของทุเรียน หรือพ่นสารฆ่าแมลงดังกล่าวที่โคนต้น

- โรคราสีชมพู เมื่อพบอาการใบเหลืองควรตรวจดูบริเวณกิ่งหากพบอาการของโรค ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคให้นำไปทำลายนอกแปลง หากพบอาการของโรคบริเวณง่ามกิ่ง หรือโคนกิ่งที่มีขนาดใหญ่ ให้ฉีกแผลบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัดจากนั้นให้ใช้สารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP, คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 62% WP, คาร์เบนดาซิม (carbendazim) 50% WP พ่นให้ทั่วบริเวณต้น โดยเลือกใช้สารแค่ชนิดใดชนิดหนึ่ง

- โรคใบติดใบใหม่ ให้ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อรับแสงแดดได้ทั่วถึงโดยเฉพาะใบที่อยู่ด้านล่าง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสมใต้ทรงพุ่ม ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำเพื่อลดการแตกใบใหม่ แนะนำเกษตรกรใช้สารกำจัดโรคพืชหากพบการระบาดที่รุนแรง

- โรคใบจุดสาหร่าย กำจัดวัชพืชในแปลง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้นทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรอยังคงระบาดให้พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ให้ทั่วต้น

11. ศัตรูเงาะ

• **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 72 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 143,044 ไร่

• **พื้นที่ระบาดรวม** 771 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 792 ไร่)

- **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 240 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 240 ไร่)

- **หนอนคืบกินใบ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 181 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 186 ไร่)

- **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 252 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 12 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 264 ไร่)

- **โรคราแป้ง** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 99 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 103 ไร่)

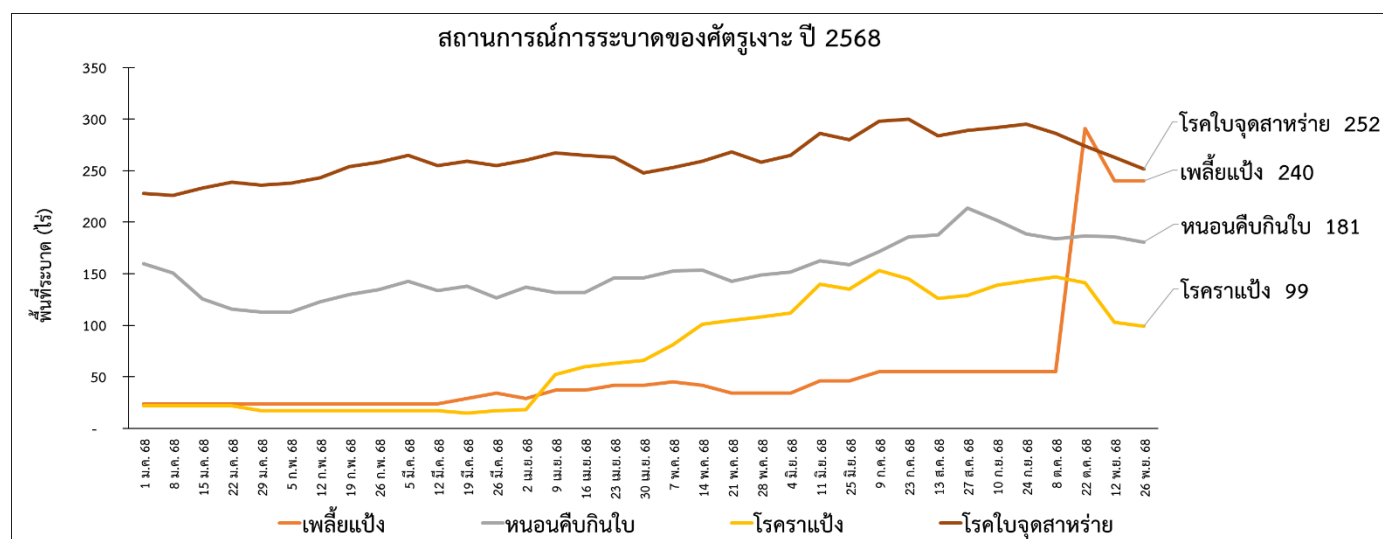
• ผลการดำเนินงาน

- **เพลี้ยแป้ง** ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อลดปริมาณมด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมด และเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้นเงาะ กรณีพบเพลี้ยแป้งระบาดน้อยและพบอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก หากพบระบาดรุนแรงให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% WP, สารอิมิดาโคลพริด 10% SL, สารคาร์โบซัลแฟน 20% EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- **หนอนคืบกินใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ ในกรณีที่โคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญาราก ให้เกษตรกรเขี่ยกิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนคืบกินใบทิ้งตัวลงสู่พื้นดิน จากนั้นให้จับตัวหนอนคืบกินใบไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนคืบกินใบให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP

- **โรคใบจุดสาหร่าย** แนะนำเกษตรกรตัดส่วนที่พบโรคเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นอยู่ในบริเวณสวนไปเผาทำลาย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อดัน แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% WP ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น หรือใช้ฉีดยาป้องกันเป็นระยะๆ

- **โรคราแป้ง** เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผลหมั่นตรวจดูหากพบว่าราแป้งเข้าทำลายให้ทำการพ่นด้วยผงกำมะถันละลายน้ำ เป็นการกำจัดปริมาณเชื้อโรค ทำให้การระบาดในช่วงติดผลนั้นลดความรุนแรงลงได้ ในช่วงระยะผลอ่อน หากพบอาการของโรคราแป้งควรเลือกใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ บีโนมิล (Benomyl) 50%WP, คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% SC, ไตรดีมอร์ฟ (Tridemorph) 75% EC, ไตรฟอรีน (Triforine) 19% EC, ไพราโซฟอส (Pyrazophos) 25.4% EC, ไดโนแคป (Dinocap) 25% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นตามอัตราคำแนะนำในฉลาก

12. ศัตรูมังคุด

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 304,926 ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,874 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 19 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,855 ไร่)

- **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช และจังหวัดชุมพร จำนวน 259 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 6 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 265 ไร่)

- **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร นราธิวาส ตรัง และจังหวัดพังงา จำนวน 602 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 587 ไร่)

- **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ระยอง พังงา สุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร จำนวน 162 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 157 ไร่)

- **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง พังงา และจังหวัดยะลา จำนวน 511 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 501 ไร่)

- **หนอนขอนใบ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ปราชินบุรี และจังหวัดพังงา จำนวน 340 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 345 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- **โรคใบจุด** หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอทำความสะอาดแปลงปลูก และกำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งสะสมโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคโลไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP, คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP, แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

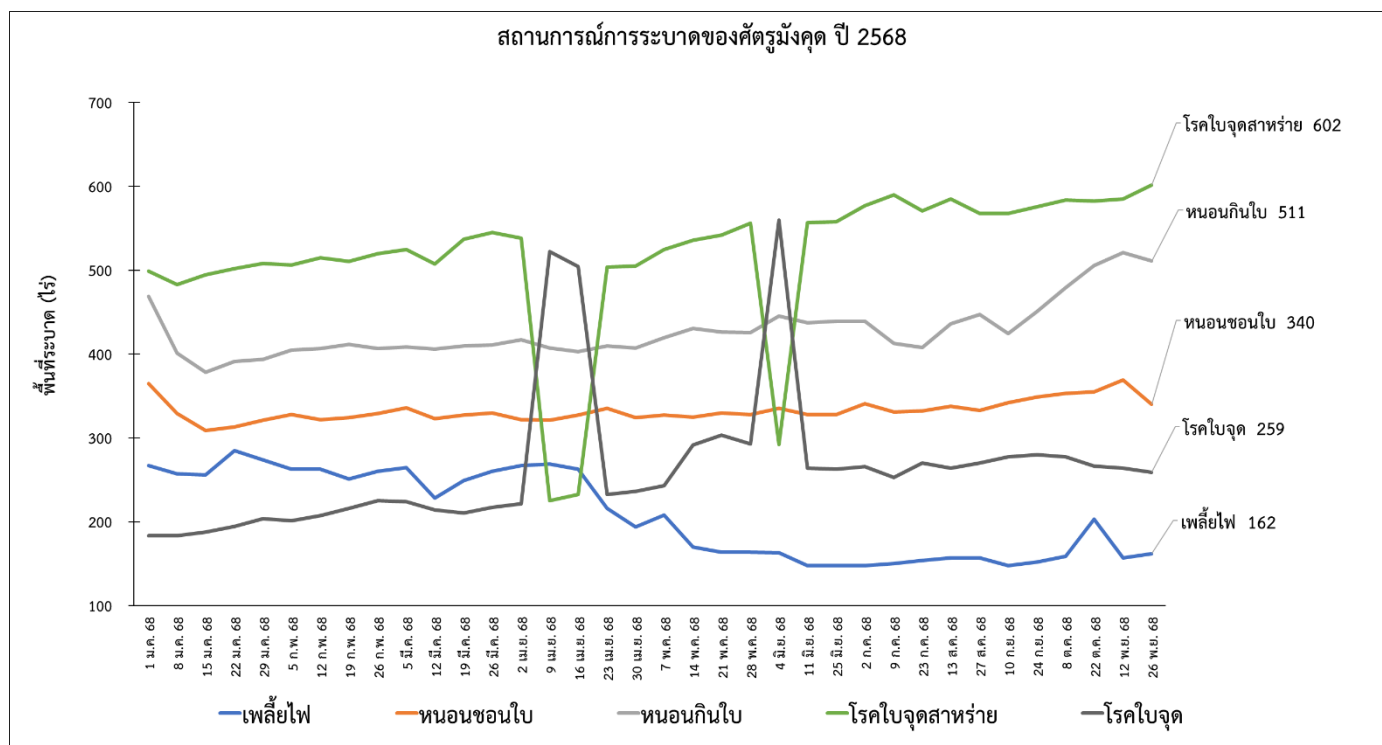
- **โรคแอนแทรคโนส** หมั่นทำความสะอาดแปลงปลูกและทำลายส่วนที่เป็นโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP, ไอโพรไดโอน (iprodione) 50% WP, แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- **โรคใบจุดสาหร่าย** หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรครังคราบระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคโลไรด์ (copper oxychloride) 85% WP

- **เพลี้ยไฟ** ป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุด โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด

- **หนอนกินใบ** หมั่นสำรวจใบอ่อนมังคุดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอนกัดกินทำลายใบอ่อนมังคุดในเวลากลางวัน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากสำรวจพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน ระยะเริ่มแตกใบอ่อนพ่นซ้ำเมื่อจำเป็น เพื่อช่วยลดการพ่นสารกำจัดแมลง และแนะนำให้เกษตรกรกรอกหญ้า หรือพางบริเวณโคนต้น เพื่อล่อหนอนให้มาซ่อนตัวและจับทำลาย

- **หนอนขอนใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนขอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบ มังคุดจะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว เนื่องจากการทำลายของหนอนขอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่นห่างกัน 10 วัน และงดพ่นก่อนการเก็บเกี่ยว 7 วัน

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,210,310 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 663 ไร่ คงที่จากสัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ผ่านมา 663 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 83 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 83 ไร่)
 - **หนอนคืบกินใบ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 25 ไร่)
 - **ไรกำมะหยี่** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 35 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 35 ไร่)
 - **หนอนม้วนใบ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 41 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 41 ไร่)
 - **มวนลำไย** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 15 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 15 ไร่)
 - **โรคพุ่มไม้กวาด** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 187 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 187 ไร่)
 - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี พะเยา เชียงใหม่ และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 277 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 277 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- **เพลี้ยแป้ง** หมั่นสำรวจแปลงลำไยทุกสัปดาห์หากพบการระบาดแนะนำให้ตัดส่วนของกิ่งก้านที่มีเพลี้ยแป้งอาศัยอยู่ไปเผาทำลายเสีย หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไยของเรา ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดมดมาลาไธออน (Malathion) 83% W/V EC, ไพรีทรอยด์ (Pyrethroids) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นให้ทั่ว 2 - 3 ครั้งห่างกัน 10 วัน
- **หนอนคืบกินใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ เก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย เช่น ผี หรือเผาไฟ กำจัดวัชพืชโดยรอบแปลงเพื่อไม่ให้เป็นที่หลบอาศัยของผีเสื้อ ในระยะที่ลำไยแตกใบอ่อน พบระบาดมากกว่า 20% ของยอดสำรวจ ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP, แลมบ์ดาไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC, บาซิลัส ทูริงเยนซิส (Bacillus thuringiensis) เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก ควรใช้สารเคมีฆ่าแมลงสลับกลุ่มกันไป
- **โรคพุ่มไม้กวาด** หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง คัดเลือกกิ่งพันธุ์จากต้นที่ไม่เป็นโรคไปปลูก ป้องกันแมลงพาหะจำพวกปากดูดพวกเพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาล โดยใช้สารเคมี ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC, ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) 50% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก
- **โรคราดำ** ป้องกันและกำจัดแมลงพวกปากดูดเช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอยเพลี้ยจักจั่น และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น โดยพ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP, เบตาไซฟลูทริน (Betacyfluthrin) 2.5 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร หรือตามฉลากกำหนด

